

**Карар
№ 15**

**Решение
"19 " июль 2024 ел.**

Түбән Сон авыл жирлегенә муниципаль программаларын эшләү, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибен һәм Түбән Сон авыл жирлегенә муниципаль программаларын гамәлгә ашыруның нәтижелелеген бәяләү тәртибен раслау хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 статьясы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 һәм 17 статьялары, Түбән Сон авыл жирлеге Уставы нигезендә, Түбән Сон авыл жирлеге бюджеты чыгымнарының нәтижелелеген һәм социаль-икътисадый үсеш бурычларын хәл итүнең нәтижелелеген арттыру максатларында, Түбән Сон авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

Түбән Сон авыл жирлегенә муниципаль программаларын эшләү, аларны булдыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибен (1 нче кушымта) расларга.

2. Түбән Сон авыл жирлеге муниципаль программаларын гамәлгә ашыруның нәтижелелеген бәяләүне уздыру тәртибен (2 нче кушымта) расларга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча бастырып чыгарырга.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Түбән Сон авыл жирлеге
Башкарма комитет житәкчесе

Р.Ш.Гафиятуллин

Түбән Сон авыл җирлегенә муниципаль программаларын эшләү, аларны
формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү
ТӘРТИБЕ

Өлеге Тәртип Түбән Сон авыл җирлегенә (алга таба - муниципаль берәмлек, Тәртип) муниципаль программаларын гамәлгә ашыруның барышын тикшереп торы, эшләү, гамәлгә ашыру һәм тикшерү кагыйдәләрен билгели.

1. Төп төшенчәләр һәм терминнар

1.1. Өлеге Тәртиптә түбәндәге төшенчәләр һәм терминнар кулланыла:

муниципаль берәмлекнең муниципаль программасы (алга таба - муниципаль программа) - тиешле чорга эшчәнлекнең билгеләнгән өлкәләрендә муниципаль сәясәт өстенлекләренә һәм максатларына ирешүне тәэмин итә торган муниципаль сәясәт бурычларына, башкаруларына һәм ресурсларына бәйлә планлаштырыла торган чаралар комплексын үз эченә алган стратегик планлаштыру документы;

Муниципаль программа тиешле структур элементлары булган ярдәмче программаларны үз эченә ала:

- 1) төп чаралар,
- 2) ведомство максатчан программалары,
- 3) муниципаль проектлар,
- 4) чаралар,
- 5) муниципаль проектларның аерым чаралары (шул исәптән халыкның аерым төркемнәренә ихтыяжларын исәпкә алып, кирәк булганда);

- ярдәмче программа - муниципаль программа кысаларында аерым максатларга ирешүгә һәм аерым бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән чаралар (проектлар) комплексыннан гыйбарәт муниципаль программаның состав өлеше;

- максатчан күрсәткечләр (индикаторлар) - муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышын, муниципаль программада каралган максатларга

ирешүне һәм бурычларны хәл итүне сан ягыннан характерлый торган күрсәткечләр;

Муниципаль программаның нәтижәләгә - муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисады үсешенә муниципаль программаны гамәлгә ашыру нәтижәләренә өлеше.

1.2. Муниципаль программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру җаваплы башкаручы, өстәмә башкаручылар һәм муниципаль программада катнашучылар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.3. Муниципаль программаны җаваплы башкаручы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- муниципаль программа эшләү;
- муниципаль программа структурасын, муниципаль программаны башкаручылар һәм анда катнашучылар исемлеген булдыру;
- муниципаль программаны гамәлгә ашыруны оештыру, шул исәптән гамәлгә ашыру нәтижәләренә мониторинг ясау;
- муниципаль программага үзгәрешләр проектларын башлап җибәрү һәм әзерләү;
- муниципаль программаны үтәүчеләрдән һәм катнашучылардан кирәкле мәгълүматны һәм белешмәләренә сорату;
- муниципаль программаның нәтижәләгә бәяләүне уздыру;
- муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турында хисап әзерли.

1.4. Муниципаль программаны җаваплы башкаручы йөкләмәсе буенча муниципаль программаны (ярдәмче программаны, ярдәмче программаның аерым структур элементларын) эшләүче муниципаль программаны һәм (яисә) күрсәтелгән өлкәдә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы муниципаль учреждениеләрне башкаручылар булырга мөмкин.

1.5. Муниципаль программаны үтәүчеләр - Түбән Сон авыл җирлегә башкарма комитеты (алга таба - башкарма комитет), Түбән Сон авыл җирлегенә башка җирле үзидарә органнары, муниципаль программаны, ярдәмче программаны әзерләү һәм (яисә) гамәлгә ашыру өчен җаваплы муниципаль учреждениеләр, ярдәмче программаның яисә ярдәмче программаның аерым структур элементларын эшләү өчен җаваплы муниципаль учреждениеләр.

1.6. Муниципаль программада катнашучылар - Түбән Сон авыл жирлегенең башкарма комитеты, жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр, хокукларын муниципаль программа ярдәмче программасының бер яисә берничә структур элементын үз компетенцияләре кысаларында гамәлгә ашыруда катнашучы муниципаль программаның жаваплы башкаручы итеп билгеләнгән юридик һәм физик затлар.

2. Гомуми нигезләмәләр

2.1. Муниципаль программалар федераль, төбәк һәм муниципаль норматив хокукый актлар нигезләмәләреннән чыгып, башкарма комитет, муниципаль берәмлек башлыгы карарлары, муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары карарлары нигезендә эшләнә.

Муниципаль программаларны формалаштырганда илкүләм проектларның, тиешле илкүләм проектларның, тиешле өлкәләрдә гамәлгә ашырыла торган региональ проектларның состав өлеше булган федераль проектларның максатлары һәм бурычлары исәпкә алына.

2.2. Муниципаль программаларга Түбән Сон авыл жирлеге бюджетыннан тулысынча яисә өлешчә финансланучы программалар (алга таба - муниципаль берәмлек бюджеты, жирлек бюджеты) керә.

2.3. Муниципаль программаны ярдәмче программаларга бүлү һәм ярдәмче программаларның структур элементлары максатларга һәм хәл ителә торган бурычларга ирешү планлаштырыла торган максатларның күләме һәм катлаулылыгы, шулай ук аларны гамәлгә ашыруны рациональ оештыру принцибыннан чыгып гамәлгә ашырыла.

2.4. Муниципаль программалар чаралары, ведомство максатчан программаларын да кертәп, озак сроклы максатчан программалар чараларын кабатлап тора алмый.

Аерым очракларда муниципаль программалар берничә муниципаль программаны һәм (яисә) ведомство максатчан программаларын берләштерү юлы белән формалаштырылырга мөмкин, шулай ук ведомство максатчан программаларыннан яисә башка муниципаль программаларның ярдәмче программаларыннан үзгәртеп корылырга мөмкин.

2.5. Муниципаль программаларның, шулай ук аларның максатчан күрсәткечләрен (индикаторларын) характерлаучы максатларын, бурычларын һәм төп чараларын булдырганда, финанслауның тиешле чыганакалары күләмнәре, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларын, бюджеттан тыш чыганакаларны да кертәп, исәпкә алына, шулай ук муниципаль программа

нәтижеләренә йогынты ясый торган башка инструментлар да исәпкә алына.

2.6. Муниципаль программалар башкарма комитет карары белән раслана.

Муниципаль программаның ярдәмче программаларына һәм ярдәмче программаларына үзгәрешләр кертү муниципаль программага үзгәрешләр кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

2.7. Башкарма комитетның муниципаль программаны раслау турындагы (муниципаль программага үзгәрешләр кертү) карары Түбән Сон авыл жирлегенең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

3. Муниципаль программалар эшләү өчен нигезләр

3.1. Муниципаль программаларны эшләү өчен түбәндәгеләр нигез була:

а) муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадыый үсешенең өстенлекле юнәлешләре һәм төп юнәлешләре белән билгеләнгән максатлары һәм бурычлары булу;

б) жирлекне үстерүнең проблемалы мәсьәләләре булу;

в) федераль, региональ һәм (яисә) муниципаль дәрәжәдәге хокукый актларда шундый ук программалар эшләү һәм кабул итү турында таләпләр (тәкъдимнәр) булу, шул исәптән тиешле муниципаль программа булу Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар бирү шарты булса.

Программаны эшләүнең инициаторы булып башкарма комитет тормаган очрақларда, муниципаль программаны (подпрограмманы, подпрограмманың структур элементын, муниципаль проектны) эзерләү (үзгәрешләр кертү) буенча тәкъдимнәр, документлар әйләнешенең гамәлдәге кагыйдәләре нигезендә башкарма комитетка жиберелә.

4. Программаларны эшләү

4.1. Муниципаль программалар проектларын эшләүдә башлап йөрүчеләр булып жирлек вәкилләре жыены (алга таба - Жыелыш), Түбән Сон авыл жирлеге башлығы (алга таба - Башлык) торырга мөмкин.

4.2. Муниципаль программаны федераль һәм (яисә) региональ хокукый актларда эшләү турында таләпләр булганда, муниципаль программа проектын эшләү турында карар (муниципаль программага үзгәрешләр кертү) район башлығы кабул итә.

4.3. Муниципаль программада:

- муниципаль программа паспорты;

- ярдәмче программа паспорты;

- аларны гамәлгә ашыру срокларын һәм көтелгән нәтижәләренә, шулай ук максатчан күрсәткечләр һәм ярдәмче программалар нәтижәләре белән үзара бәйләнеш турында белешмәләренә күрсәтеп, муниципаль программа ярдәмче программаларының структур элементлары исемлеге һәм характеристикалары;

- кирәкле муниципаль актларның исемнәрен һәм аларны кабул итү срокларын күрсәтеп, муниципаль программаның максатына һәм (яисә) көтелгән нәтижәләренә ирешүгә юнәлдерелгән хокукый җайга салуның төп чаралары;

- ярдәмче программалар, ярдәмче программаларның структур элементлары һәм муниципаль программаны гамәлгә ашыру еллары буенча бүлүдә муниципаль программаның максатчан күрсәткечләренә (индикаторларының) планлы күрсәткечләре;

- ярдәмче программалар, ярдәмче программаларның структур элементлары, гамәлгә ашыру еллары һәм муниципаль программаны финанслау чыганаclarы буенча бизәкле муниципаль программаны финанс белән тәмин итү турында белешмәләр;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыру чаралары исемлеге;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турында хисап;

- өстәмә һәм нигезләүче материаллар (муниципаль программаның жаваплы башкаручысы карары буенча).

4.4. Муниципаль программа паспортында түбәндәге бүлекләр булырга тиеш:

1) Муниципаль программа исеме;

2) муниципаль программаны жаваплы башкаручы;

3) муниципаль программаны үтәүчеләр;

4) муниципаль программада катнашучылар;

5) муниципаль программаның максатлары;

6) муниципаль программа бурычлары;

- 7) муниципаль программаның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары);
- 8) муниципаль программаны гамәлгә ашыру этаплары һәм сроклары;
- 9) муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү;
- 10) муниципаль программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижәләре;
- 11) Муниципаль программа ярдәмче программалары исемлеге, шул исәптән төп чаралар, ведомство максатчан программалары һәм муниципаль проектлар;
- 12) муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышында сатып алына (төзелә) торган муниципаль мөлкәт исемлеге;
- 13) Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышында муниципаль хезмәтләр һәм башкарыла торган эшләр исемлеге.

4.5. Муниципаль программаның үзенчәлеген исәпкә алып, җаваплы башкаручы карары буенча, муниципаль программа паспортының тиешле бүлекләре таблица формасында чагылдырылырга мөмкин.

4.6. Муниципаль программаның ярдәмче программасы паспорты муниципаль программа паспорты кебек үк төзелә, шул ук вакытта "Муниципаль программаның ярдәмче программалары исемлеге, шул исәптән төп чаралар, ведомство максатчан программалары һәм муниципаль проектлар исемлеге" бүлегенә " ярдәмче программаның төп чаралары исемлеге, шул исәптән ведомство максатчан программалары һәм муниципаль проектлар исемлеге" бүлегенә белән алмаштырыла.

4.7. Исеме муниципаль программа максатларына мөмкин кадәр туры килергә тиеш.

4.8. Муниципаль программаның максатлары һәм бурычлары жирлекне социаль-иқтисади үстерүнең төп юнәлешләренә туры килергә тиеш.

Муниципаль программа максатларына карата куела торган таләпләр:

- үзенчәлек (максатлар муниципаль заказчылар, башкаручылар һәм муниципаль программа чараларында катнашучылар компетенциясенә туры килергә тиеш);

- казанышларга ирешү (максатлар мөмкин кадәр тормышка ашырырлык булырга тиеш);

- үлчөнөш (максатларга ирешү нәтижэләрен сан ягыннан бәяләү мөмкинлегә булырга тиеш);

- вакытка карата билгелелек (максатка ирешү срогы билгеләнгән һәм аның казаныш этаплары билгеләнгән булырга тиеш).

4.9. Муниципаль программага финанслауның башка чыганаclarын кертү, жирлек бюджетыннан тыш, аларны документаль раслаганда гына (имзаланган килешүләр, шартнамәләр, гарантияле хатлар, федераль һәм региональ дәүләт һәм башка максатчан программалар паспортлары, тиешле бюджетлар турындагы законнар һәм карарлар) мөмкин.

4.10. Муниципаль программага үзгәрешләр кертү муниципаль берәмлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү турында вәкиллекле орган карары проектын эзерләү өчен нигез булып тора.

Муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Түбән Сон авыл жирлегендә бюджет корылышы һәм бюджет процессы турындагы Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

Агымдагы финанс елында муниципаль берәмлек бюджетын үтәү барышында муниципаль программаны гамәлгә ашыруны факттагы финанс белән тәэмин итү күрсәткечләре муниципаль программа составында расланган күрсәткечләрдән Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм муниципаль берәмлекнең норматив хокукый актлары нигезендә бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүне жайга сала торган нигезләрдә һәм чикләрендә аерылырга мөмкин.

4.11. Муниципаль программаның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) аны гамәлгә ашыру этапларын, бурычларны хәл итүне һәм максатларга ирешүне сан ягыннан характерларга тиеш, шулай ук:

а) муниципаль программаны гамәлгә ашыру юнәлтелгән конкрет өлкәнең үсеш үзенчәлекләрен, проблемаларны һәм төп бурычларны чагылдырырга;

б) микъдар әһәмияте булырга тиеш;

в) муниципаль программаны гамәлгә ашыруның төп мәсьәләләрен һәм этапларын хәл итүгә турыдан-туры бәйле булырга;

е) муниципаль биремнең төп параметрларын күрсәтелә торган муниципаль хезмәтләренә (башкарыла торган эшләренә) сыйфаты һәм күләме өлешендә чагылдырырга.

4.12. Муниципаль программаның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) исемлегенә түбәндәге шартларның берсен канәгатьләндерә торган күрсәткечләр кертелергә тиеш:

а) Россия Федерациясе законнарында, региональ законнарда билгеләнгән халыкара оешмалар кабул иткән методикалар буенча исәпләнә;

б) дәүләт (федераль, региональ) статистик күзәтүе күрсәткечләре нигезендә билгеләнә, шул исәптән жирлек территориясендә, яисә ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында муниципаль программаны үтәүчеләргә һәм җаваплы башкаручыларга ачык кулланылыштагы яисә һәркем файдалана алырлык мәгълүмат мониторингы нигезендә билгеләнергә мөмкин;

г) муниципаль программага өстәмә һәм нигезләүче материалларда китерелгән методикаларның башкарма комитеты раслаган буенча исәпләнә.

4.13. Максатчан күрсәткечләрне (индикаторларны) исәпләү методикасы шундый ук күзәтелә торган күренешләрне, объектларны, процессларны яисә аларның үзлекләрен чагылдыра торган күрсәткечләрнең чагыштырмасын тәэмин итәргә тиеш (шул исәптән үлчәү берәмлекләренең бердәмлеген һәм хисапларның периодлылыгын).

4.14. Муниципаль программаны җаваплы башкаручы муниципаль программа проектын һәм башкарма комитетның муниципаль программаны башкаручылар тарафыннан килештерелгән муниципаль программаны раслау турындагы карары проектын Башлык раславына тәкъдим итә.

5. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру белән идарә итү

5.1. Чираттагы финанс елыннан башлап финансланырга тиешле муниципаль программалар вәкилләклә органга Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) жирлек бюджеты турында карар проектын кертү көненә кадәр бер айдан да соңга калмыйча расланырга тиеш.

5.2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме жирлек бюджеты турындагы вәкилләклә органның чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы составындагы карары белән раслана.

5.3. Муниципаль программа нәтижеләренә ирешү максатларында җаваплы башкаручы:

- муниципаль программада катнашучыларның һәм катнашучыларның эшчәнлеген гамәлгә ашыруга һәм координацияләүгә оператив идарә итүне тәэмин итә;

- муниципаль программа чараларын үтәүнең сроклары һәм сыйфаты үтәлешен тикшереп тора;

- әлеге Тәртипнең 7 бүлеге нигезендә муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап әзерли һәм бухгалтериягә тапшыра;

- муниципаль программа нәтижеләренә житмәү куркынычын бәяли һәм мондый куркынычларны минимальләштерү (бетерү) буенча тәкъдимнәр эшли;

- муниципаль программага үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәр әзерли.

5.4. Муниципаль программаны башкаручылар һәм анда катнашучылар:

- сатып алулар өлкәсендәге гамәлдәге законнар нигезендә муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле товарлар, эшләр һәм хезмәтләр сатып ала;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында үз компетенцияләре чикләрендә билгеләнгән вакытта хисап әзерлиләр һәм җаваплы башкаручыга тапшыралар;

- Нәтижеләр кимү куркынычы булу турындагы мәгълүматны һәм муниципаль программага үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимне җаваплы башкаручыга әзерлиләр һәм җибәрәләр.

5.5. Муниципаль программаның нәтижеләлеген бәяләү җаваплы башкаручы тарафыннан Түбән Сон авыл җирлеге муниципаль программаларын гамәлгә ашыруның нәтижеләлеген бәяләүне уздыру Тәртибе нигезендә гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль программаларга үзгәрешләр кертү, аларның гамәлдә булуын туктату тәртибе

6.1. Муниципаль программага түбәндәге очракларда үзгәрешләр кертелергә мөмкин:

- җирлек бюджеты параметрларын, бюджеттан тыш чыганаклардан көтелә торган кертемнәрне үзгәртү;

- ярдәмче программаны (муниципаль программа ярдәмче программасының структур элементларын) кертү (төшереп калдыру) зарурлыгы булу;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыру срокларын, ярдәмче программаны яисә муниципаль программа ярдәмче программасының аерым структур элементларын үзгәртү зарурлыгы.

Муниципаль программага үзгәрешләр кертү әлеге Тәртипнең 2-4 бүлекләре таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.2. Муниципаль программага үзгәрешләр кертү турында башкарма комитет карарлары проектларын җаваплы башкаручы башкара.

6.3. Муниципаль программага үзгәрешләр керткәндә түбәндәге параметрларны үзгәртү рөхсәт ителми:

- программаның максатлары һәм бурычлары;

- хисап һәм аңа кадәрге чорлар программасын финанслау күләмнәрен, максатчан күрсәткечләрне (индикаторларны) һәм гамәлгә ашыру нәтижәләрен;

- аларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен (яисә бюджеттан тыш чыганаclarны) бүлеп бирмичә чаралар кертү, моңа чараларны гамәлгә ашыру өчен инде расланган күләмнәрдән тыш өстәмә бюджет ассигнованиеләре бүлеп бирү таләп ителмәгән очраclar керми.

6.4. Муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыруга бүлеп бирелгән бюджет ассигнованиеләрен ярдәмче программалар, муниципаль программа ярдәмче программаларының структур элементлары арасында яңадан бүлү рөхсәт ителә:

- агымдагы финанс елына һәм план чорына каралган бюджет ассигнованиеләре күләмнәре чикләрендә;

- әгәр күрсәтелгән яңадан бүлү муниципаль программаның максатчан күрсәткечләренә (индикаторларының) планлы күрсәткечләренә начараюына китермәсә, шулай ук төп чараларны, муниципаль проектларны, муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру срокларын шактый арттыруга китерсә;

- муниципаль программаны башкаручылар һәм анда катнашучылар белән алар компетенциясе чикләрендә һәм башкарма комитет белән килештереп.

6.5. Муниципаль программага кертелгән үзгәрешләр муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турында хисап әзерләгәндә катнашучылар, башкаручылар һәм муниципаль программаны җаваплы башкаручы тарафыннан исәпкә алына.

6.6. Муниципаль программаның гамәлдә булуы түбәндәге очраclarда туктатыла:

- муниципаль программа максатларына ирешү;

- муниципаль программа максатларына ирешү мөмкинлеге булмау, шул исәптән форс-мажор хәлләр барлыкка килү аркасында;

- билгеләнгән максатларга һәм бурычларга туры килә торган яңа муниципаль программа кабул итү, шул исәптән бер муниципаль программа чараларын муниципаль программаларның башка өлешенә яисә берләшмәләренә кертү юлы белән, 08.08.2023 N 12 номерлы карар редакциясендә.

7. Программаны гамәлгә ашырганда контроль һәм хисаплылык

7.1. Түбән Сон авыл жирлегенә муниципаль программаларының үтәлешен тикшереп торуну башкарма комитет башкара.

7.2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплылык һәм муниципаль программаны гамәлгә ашыруның күләм һәм сыйфатлы күрсәткечләренә ирешү өчен җаваплы башкаручы җаваплы була.

7.3. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруны мониторинглауны тәмин итү максатында муниципаль программаның җаваплы башкаручы квартал саен хисап кварталыннан соң килүче айның 25 числосыннан да соңга калмыйча башкарма комитетның бухгалтериясенә муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турында хисап жиһәрә, ул түбәндәге мәгълүматны үз эченә алырга тиеш:

- хисап чорына күрсәткечләрнең (индикаторларның) факттагы күрсәткечләренә, шулай ук (булган очракта) хисап чорында нәтижәләргә җитмәү сәбәпләренә һәм план үтәлешә куркынычын бәяләү нәтижәләренә билгеләнгән срокларда киметүнең сәбәпләрен күрсәтеп, муниципаль программаны гамәлгә ашыру чаралары исемлеген үтәү турында;

- ярдәмче программалар, ярдәмче программаларның структур элементлары, муниципаль программаны финанслау нәтижәләре һәм чыганаclarы буенча бүлүле муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүнең факттагы күләме турында;

- хисап чорында муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәләренә җирлекнең социаль-икътисадый үсешенә йогынтысын нигезләп, муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру барышы турында аналитик язу.

7.4. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турында еллык хисап башкарма комитет бухгалтериясендә түбәндәге срокларда тапшырыла:

- алдан - хисап елыннан соң килүче елның 15 февраленнән дә соңга калмыйча;

- төгэллэштөрөлгөн - хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча.

7.5. Муниципаль программаны гамэлгэ ашыру барышы турында еллык хисапта түбэндәгеләр булырга тиеш:

а) хисап чорында ирешелгән нәтижэләрне тасвирлау;

б) муниципаль программаның максатчан күрсәткечләрәнә (индикаторларына) ирешү турында белешмэләр;

в) муниципаль программаны гамэлгэ ашыру планы (планы) нигезендә билгеләнгән срокларда башкарылган һәм үтәлмәгән (сәбәпләрен күрсәтеп) контроль вакыйгалар исемлеге;

г) билгеләнгән срокларда башкарылган һәм үтәлмәгән (сәбәпләрен күрсәтеп) чаралар исемлеге;

д) муниципаль программаны гамэлгэ ашыру барышына йогынты ясаган факторларны анализлау, шулай ук муниципаль программа нәтижэләрәнә ирешү куркынычын бәяләү;

е) жирик бюджетының бюджет ассигнованиеләрәннән, муниципаль программа чараларын үтәүгә бюджеттан тыш акчалардан файдалану турындагы күрсәткечләр;

ж) муниципаль программага кертелгән жаваплы башкаручы турында мәгълүмат;

з) муниципаль программаның нәтижәлелеген бәяләү;

и) муниципаль программаны гамэлгэ ашыруга идарә итүнең формаларын һәм ысулларын үзгәртү, финанслауны кыскарту (арттыру) һәм аны корректировкалау, аерым чараларны яисә тулаем муниципаль программаны вакытыннан алда туктату турында тәкъдимнәр;

7.5. муниципаль программаны гамэлгэ ашыру барышы турында хисап бирү сроклары жаваплы башкаручыга һәм муниципаль программада катнашучыларның башкаручыларына һәм катнашучыларга муниципаль программа текстында билгеләнә.

8. Программаларны гамэлгэ ашыру өчен жаваплылык

8.1. Жаваплы башкаручы һәм муниципаль программаларны башкаручылар аларны гамэлгэ ашырган өчен гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы булалар.

8.2. Муниципаль программаларда катнашучылар - муниципаль программа чараларын гамэлгә ашыруга каралган акчаларны алуучылар, гамэлдәге законнар нигезендә бюджет акчаларын максатчан файдаланмаган өчен жаваплы булалар.

Түбән Сон авыл жирлеге муниципаль программаларын
гамәлгә ашыруның нәтижелелеген бәяләүне уздыру
ТӘРТИБЕ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Муниципаль программаның нәтижелелеген бәяләү аны эшләү этабында, шулай ук хисап чорында муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турындагы хисапчылыкны карау йомгалары буенча җаваплы башкаручы тарафыннан үткөрелә.

1.2. Муниципаль программаның нәтижелелеген бәяләү максатларында хисап чоры тарафыннан финанс елы таныла.

1.3. Муниципаль программаның планлаштырылган нәтижелелеген бәяләү аны гамәлгә ашыруның бөтен чорына гамәлгә ашырыла.

1.4. Социаль һәм икътисадый нәтижелелек критерийлары сыйфатында муниципаль программаның жирлекнең социаль һәм икътисадый үсешенә планлаштырылган өлеше бәяләнә.

1.5. Планлаштырылган нәтижеләргә ирешү дәрәжәсен ачыклау максатыннан, асылда ирешелгән нәтижеләр аларның планлы мәгънәсе белән абсолют һәм чагыштырмача тайпылышлар формалаштыру белән чагыштырыла.

Тиңдәш тайпылышлар булган һәр юнәлеш буенча (уңай һәм тискәре - 10 проценттан артык) сизелерлек тайпылышлар булган очракта, муниципаль программа нәтижеләренә йогынты ясаган факторларга анализ ясала.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру нәтижеләренә йогынты ясаучы факторлар эчке (муниципаль программаны башкаручылар һәм катнашучылар, жирле үзидарә органнары тарафыннан жирлек дәрәжәсендә төзелә һәм идарә ителә) һәм тышкы программаларга бүленә.

Һәр төркем фактор, эчке һәм тышкы факторлар өчен аларның күрсәткечләрнең планлы (фаразлана торган) күрсәткечләрдән тайпылуына йогынтысы бәяләнә.

1.6. факторлы анализ нәтижеләре буенча муниципаль программаны,

чараларны, бурычларны, составны һәм сан күрсәткечләр (индикаторларны) гамәлгә ашыру планнарының (план-графикларының) үзгәрүе, шулай ук муниципаль программаны чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елы һәм план чорына) финанслау күләмнәрен үзгәртү нигезләнгән.

1.7. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләнү нәтижәләре буенча муниципаль программаны җаваплы башкаручы тарафыннан җирлек бюджеты турындагы карар проекты чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) кертелгән көнгә кадәр 15 эш көннән дә соңга калмыйча җыелышта башкарма комитетның бухгалтериясенә финанслауны кыскарту (арттыру) һәм (яисә) корректировкалау, тулаем муниципаль программаны вакытыннан алда туктату, муниципаль программаның ярдәмче программалары яисә ярдәмче программасының аерым структур элементлары турындагы тәкъдим җибәрелергә мөмкин.

Күрсәтелгән тәкъдимне яклар аларны туктату турында килешүгә ирешмәгән, җирлек бюджетының чыгым йөкләмәләре барлыкка килүгә бәйле суд карарлары үтәлмәгән муниципаль контрактлар (килешүләр, килешүләр) булганда, муниципаль бюджет турында карар проектында чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) күрсәтелгән йөкләмәләргә үтәүгә бюджет ассигнованиеләре һичшиксез каралырга тиеш.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләнү критерийлары

2.1. Муниципаль программаның нәтижәләгән критерийлары түбәндәгеләр:

- җирлекнең социаль-иқтисады үсешә өстенлекләргә системасына муниципаль программаның туры килүе (К1);

- муниципаль программада программа ысулын куллану шарты булган бурычлар булу (К2);

- муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән индикаторларын (индикаторларын) һәм максатчан күрсәткечләргә эшләнү дәрәжәсен (К3);

- муниципаль программаны финанс белән тәмин итү дәрәжәсә һәм аның структур параметрлары (К4);

- муниципаль программаны (К5) үтәү барышын идарә итүне һәм тикшереп торуну оештыру.

2.2. Муниципаль программаның нәтижәләгән критерийларының әһәмияте балларда исәпләнә.

**МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАЛАРНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫҢ
НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘУ СИСТЕМАСЫ**

Критериялар	критерийның исеме	критерийның эчтәлеге	Балл
К1	Авыл жирлеген социаль-икътисадый үстерү өстенлекләре системасына туры килү	1. Проблема муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларда жирлекне социаль-икътисадый үстерүнең өстенлекле бурычларына, хәл ителә торган, шул исәптән программа алымнарына керә һәм проблемалы даирәгә бер яисә берничә гамәлдәге яисә эшләнә торган федераль, региональ һәм муниципаль программаларга туры килә.	10
		2. Проблема муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларда жирлекнең социаль-икътисадый үсешенең өстенлекле бурычларына кертелмәгән, әмма аларның күрсәткечләре Россия буенча уртача яисә регион буенча уртача күрсәткечләрдән начараюга таба сизелерлек (10 һәм аннан да күбрәк) аерылган һәм (яисә) уңай динамикага ия булган күрсәткечләр белән характерлана.	5
		3. Проблема муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларда жирлекнең социаль-икътисадый үсешенең өстенлекле бурычларына кертелмәгән һәм программа документы материаллары уңайсыз тенденцияләр турында бер мәгънәле нәтижәләр ясарга мөмкинлек бирми.	0
К2	Программа методын куллануны хәл итү шарты булган бурычлар программасында кую	1. Муниципаль программалар эшләү турында таләпләр (тәкъдимнәр) куелган Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжә бюджетыннан бюджетара трансферт бирү турында шундый ук максатчан юнәлештәге федераль һәм (яисә) региональ программа булу.	10
		2. Программа документы критерийга туры килә, әмма чаралар исемлегендә сизелерлек күләм (10 проценттан һәм аннан да күбрәк) җаваплы башкаручының, аның	5

		<p>башкаручыларының һәм аларга буйсынучы учреждениеләрнең административ хужалык эшчәнлеген характерлаучы күрсәткечләрне (шул исәптән финанс яктан) тәшкил итә. Башка муниципаль программалар чараларының муниципаль программа чараларының бер өлешен кабатлау билгеләре булган очракта.</p>	
		<p>3. Программа документы критерийга туры килми. Программалы документта жирле үзидарә органнары эшчәнлеген финанс белән тәэмин итүгә чыгымнар бар.</p>	0
К3	Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге индикаторларын һәм максатчан күрсәткечләрне (индикаторларны) эшләү дәрәжәсе	<p>1. Программада билгеләнгән таләпләргә туры килә торган муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге индикаторлары (индикаторлар) һәм максатчан күрсәткечләр булу, программаны гамәлгә ашыру еллары буенча күрсәткечләр динамикасы турында мәгълүмат булу. Статистик күзәтүнең күрсәткечләре булмаган очракта, күрсәткечләрне исәпләү һәм бәяләү методикасы эшләнде.</p>	10
		<p>2. Программада максатчан күрсәткечләр (индикаторлар) һәм муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге индикаторлары бар. Программада күрсәтелгән күрсәткечләрне исәпләү һәм бәяләү методикалары юк.</p>	5
		<p>3. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) һәм нәтижәлелеге индикаторлары юк.</p>	0
К4	Муниципаль программаны финанс белән тәэмин итү дәрәжәсе һәм аның структур параметрлары	<p>1. Барлык чыганақлардан да муниципаль программаны финанслау исәп-хисап күрсәткеченең 80 процентыннан артыгын тәэмин ителгән (фактта) .</p>	10
		<p>2. Барлык чыганақлардан да муниципаль</p>	5

		программаны финанслау исәп-хисап күрсәткечләренең 50 дән 80 процентка кадәр тәэмин ителгән (фактта шулай булган).	
		3. Барлык чыганақлардан да муниципаль программаны финанслау исәп-хисап күрсәткеченең 50 процентыннан кимрәк тәэмин ителгән (фактта) булса.	0
К5	Муниципаль программаны үтәү барышына идарә һәм контроль оештыру	1. Программаны гамәлгә ашыруның барышы турындагы хисап билгеләнгән таләпләргә һәм тәкъдимнәргә тулысынча туры килә.	10
		2. Программаны гамәлгә ашыру барышы турында хисапның тулы күләмдә белешмәләре юк, бу программаны гамәлгә ашыру барышына объектив бәяләүне кыенлаштыра.	5
		3. Программаны гамәлгә ашыруның барышы турындагы хисап билгеләнгән таләпләргә һәм тәкъдимнәргә туры килми һәм эшкәртелергә тиеш.	0

2.3. Муниципаль программаның (К) нәтижәләлеген бәяләүнең йомгаклау күрсәткече түбәндәге формула буенча критерийлар буенча алынган бәяләүләр нигезендә исәпләнә:

$$K = K1 + K2 + K3 + K4 + K5$$

2.4. Муниципаль программаның нәтижәләлеген бәяләүнең йомгаклау күрсәткеченең әһәмияте түбәндәге шкала буенча бәяләнә:

К интеграль күрсәткеченең суммар әһәмияте	Программаның сыйфат характеристикасы
45 тән 50 баллга кадәр	Нәтижәле
35 тән 45 баллга кадәр	Шактый нәтижәле, әмма эшләп бетерүне таләп итә
25 тән 35 баллга кадәр	Аз нәтижәле, житди эшләп бетерүне таләп итә
25 баллдан кимрәк	Нәтижәле түгел, туктатылырга тиеш